

Άρειος Πάγος 1007/1972,

Πηγή: Ποιν. Χρ. Τόμ. ΚΓ' 1973 σελ. 202

Περίληψη: "Ανθρωποκτονία και σωματικά βλάβαι εξ αμελείας, ως και παραβίασις των κανόνων της οικοδομικής εκ της καταρρεύσεως πολυκατοικίας. - Ορθώς και ητιολογημένως απεδόθη αμέλεια εις τον συντάξαντα την μελέτην πολιτικών μηχανικών και τον εργολάβον, αθωωθέντος του απλώς υπογράφαντος αρχιτέκτονος. - Αι ανθρωποκτονίαι και σωματικά βλάβαι συρρέουν αληθώς μετά της παραβιάσεως κανόνων της οικοδομικής".

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο αντιπρόεδρος: Κ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

Εισηγητής ο αρεοπαγίτης: Α. ΤΣΑΜΠΟΥΛΑΣ

Δικηγόρος Ι. Κότσιρας

Επειδή, έλλειψις της κατά τα άρθρα 117 του Συντάγματος και 139 Κ.Π.Δ., επιβαλλομένης ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας, επαγομένη εν άρθρω 510 § 1 στοιχ. Δ' του αυτού Κώδικος αναίρεσιν της αποφάσεως, υφίσταται, όταν δεν εκτίθενται εν αυτή τα πραγματικά περιστατικά εξ ων συνήγαγε το δικαστήριο την ύπαρξιν των εξ υποκειμένου και αντικειμένου συστατικών στοιχείων του εγκλήματος, αι αποδείξεις εξ ων επείσθη περί τούτων και οι νομικοί λόγοι εξ ων έκρινε την υπαγωγήν των αποδειχθέντων πραγματικών περιστατικών εις την εφαρμοσθείσαν ποινικήν διάταξιν. Εν τη προσβαλλομένη αποφάσει, καθ' α εξ αυτής δείκνυται, εκτίθενται λεπτομερώς τόσον τα καθ' έκαστον πραγματικά περιστατικά, άτινα απεδείχθησαν εκ των ρητών εν αυτή αναφερομένων αποδεικτικών στοιχείων, όσον και οι συλλογισμοί δι' ων, βάσει των περιστατικών τούτων, ήχθη το δικάσαν Εφετείον εις την κρίσιν του περί διαπράξεως υπό των αναιρεσιόντων των εγκλημάτων των ανθρωποκτονιών εξ αμελείας (302 Π.Κ.), σωματικών βλαβών εξ αμελείας (314 Π.Κ.) και της εξ αμελείας παραβιάσεως των κανόνων της οικοδομικής (άρθρ. 286 Π.Κ.), εν συνδυασμώ προς τας διατάξεις του άρθρου 2 Ν.Δ. 194/1969 και 10/24-9-1954. Συγκεκριμένως τονίζεται, ότι αιτία της καταρεύσεως, κατά την 11 Ιανουαρίου 1971, της εν Θεσσαλονίκη, υπό κατασκευήν πολυώροφου οικοδομής, ήτις προεκάλεσε το μεν υλικάς ζημίας εις την παρακειμένην πολυώροφον επίσης οικοδομήν, όσον και οι συλλογισμοί δι' ων, βάσει των τραυματισμών των Λ.Σ. και Ε.Κ., υπήρξαν **α)** η μετά προχειρότητος και ανεπαρκείας εκπόνησις της μελέτης κατασκευής της οικοδομής και ο εσφαλμένος υπολογισμός των φορτίων πλακών και δοκών, **β)** η εκτέλεσις της θεμελίωσεως της πολυώροφου ταύτης οικοδομής επιπολής εις βάθος κυμαινόμενον από 1,3 έως 1,7 μέτρ. από της στάθμης της οδού, εντός στρώματος προσφάτων ανομοιογενών επιχώσεων (μπάζων), ήτοι εις ανεπαρκές βάθος, επί μεμονωμένων πεδίων και μη συνδεδεμένων μεταξύ των διά δοκών, **γ)** η κατά παρέκκλισιν της ως άνω ατελούς και προχειρού μελέτης στατικού υπολογισμού μετατροπή ενίων των υπ' αυτής προβλεπομένων κεντρικών πεδίων εις έκκεντρα τοιαύτα (διπλής εκκεντρικότητας), ήτις είχε ως συνέπειαν ανομοιόμορφον κατανομήν των τάσεων και αύξησιν της μεγίστης τάσεως του εδάφους, **δ)** η παράλειψις του στοιχείου του κλιμακοστασίου εις το ισόγειον και η αντικατάστασις αυτού διά στυλίσκου πινός, ούτινος ένεκεν το κλιμακοστάσιον παρεσύρθη και με στροφήν κατά την φοράν των δεικτών του ωρολογίου κατέρρευσε η οικοδομή, **ε)** η έλλειψις στατικού υπολογισμού διά τον εν εσοχή όρθρον και ανεδαφικός υπολογισμός της πλακός Π.2. Ότι τα ως άνω εγκλήματα, των ανθρωποκτονιών εξ αμελείας, των σωματικών βλαβών εξ αμελείας και της αμελείας παραβιάσεως των κανόνων της οικοδομικής, ευρίσκονται εν αιτιώδει συναφεία προς τας ως άνω πράξεις και παραλείψεις των κατηγορουμένων (αναιρεσιόντων) οίτινες δεν κατέβαλον την οίαν ώφειλον εκ των περιστάσεων και ηδύναντο να καταβάλουν προσοχήν, ούτε δε δεν προείδον τα εξ αυτών προελθόντα αποτελέσματα και δη ο μεν εξ αυτών Μ.Π., κατά την υπ' αυτού σύνταξιν της ως άνω μελέτης, δεν κατέβαλε την οίαν ώφειλε και ηδύνατο να καταβάλη προσοχήν, υπολογίζων κατά τα διδάγματα της επιστήμης και τα πορίσματα της τεχνικής τα φορτία πλακών, δοκών και λοιπών δομικών στοιχείων, ως επίσης, ως επιβλέπων μηχανικός, διά την εκτέλεσιν του έργου, δεν κατέβαλε και αύθις την οίαν εκ των περιστάσεων ώφειλε και ηδύνατο να καταβάλη προσοχήν εν τη παρακολουθήσει και επιβλέψει του έργου, και δη ηνέχθη και επέτρεψε τροποποιήσεις της αρχικής μελέτης, ήτοι την κατασκευήν πεδίων εκ κέντρων, αντί των προβλεφθέντων κεντρικών τοιούτων, την κατάργησιν εν τω ισογείω του στοιχείου Τ2 του κλιμακοστασίου και την αντικατάστασιν του διά στυλίσκου και δοκού στηριζομένης επ' αυτού, χωρίς να προβή εις υπολογισμόν, αν ηδύναντο τα ως άνω δομικά στοιχεία να φέρουν το βάρος των υπερκειμένων φορτίων, ενώ εκ παραλλήλου ηνέχθη και επέτρεψε την θεμελίωσιν της οικοδομής εις ανεπαρκές βάθος, παριδών τους κοινώς παραδεδεγμένους και ανεγνωρισμένους τεχνικούς κανόνας, επί κινδύνω της ζωής και της υγείας ανθρώπων, ο δε έτερος των αναιρεσιόντων Α.Κ. όστις, οικοδόμος και κατασκευαστής οικιών (κτίστης) αρχικώς τυγχάνων, εξελίχθη εις εργολάβον κατασκευής πολυκατοικιών, έχων εις το ενεργητικόν του και άλλας τοιαύτας, ας μετά του

συγκατηγορούμενου του Μ.Π., ως μελετητού ή επιβλέπωντος μηχανικού, κατασκεύασεν, έχων μεγάλην περί των τοιούτων έργων πείραν, προέβη εις την θεμελίωσιν της ειρημένης πολυκατοικίας εις ανεπαρκές βάθος, κυμαινόμενον από 1,3 μέχρι 1,7 μέτρου, και δη εντός στρώματος προσφάτων ανομοιογενών επιχώσεων (μπάζων), κατεσκεύασε πέδιλα διπλής εκκεντρικότητας, αντί των υπό της μελέτης προβλεπομένων κεντρικών τοιούτων, κατήργησε το τοιχείον Τ2 του κλιμακοστασίου εν τω ισογείω και αντικατέστησε τούτο διά στυλίσκου διατομής 0,20Χ0,20, ως πάντα ταύτα εν λεπτομερεία εκτίθενται εν τη προσβαλλομένη αποφάσει. Περαιτέρω, το Εφετείον εδέξατο, ειδικώς ως προς την σύνταξιν της ως άνω μελέτης, στατικής και αρχιτεκτονικής, ότι αύτη, καίτοι υπογραφείσα υπό του συγκατηγορούμενου Ε.Μ. (αθωωθέντος), αρχιτέκτονος, είναι αποκλειστικόν έργον του κατηγορουμένου Μ.Π., πολιτικού μηχανικού, καθ' όσον ταύτην εξεπόνησεν ο τελευταίος ούτος, τη παρακλήσει δ' αυτού και κατά την κρατούσαν συνήθειαν μεταξύ των πολιτικών μηχανικών και αρχιτεκτόνων υπέγραψεν ταύτην, ο, αθωωθείς, συγκατηγορούμενος Ε.Μ., αρχιτέκτων. Περιέχει όθεν η απόφασις αύτη την κατά τας διατάξεις των προμνησθέντων άρθρων επιβεβλημένην ειδικήν και εμπειριστατωμένην αιτιολογίαν, ήτις είναι πλήρης, καθιστώσα εφικτόν τον ακυρωτικόν έλεγchon, ο δε περί του εναντίου πρώτος, λόγος αναιρέσεως, είναι αβάσιμος και απορριπτέος.

Επειδή τα αδικήματα της ανθρωποκτονίας εξ αμελείας, σωματικών βλαβών εξ αμελείας (302 και 314 Π.Κ.) και της παραβιάσεως των κανόνων της οικοδομικής (286 Π.Κ.), ως εν τη πρώτη αιτιολογία εκτίθενται, συρρέουν αληθώς, ως τούτο προκύπτει, και εκ της αιτιολογικής εκθέσεως του ποινικού κώδικος, καθ' όσον τα αποτελούντα ταύτα πραγματικά περιστατικά είναι ανεξάρτητα απ' αλλήλων και αυτοτελή, εκάστου τούτων συνισταμένου εξ ιδιαιτέρων στοιχείων αποτελούντων διάφορον πράξιν, ήτις δεν εξαντλείται εν τη εννοία της ετέρας, ούτε ως μέσον εκτελέσεως, ούτε ως αναγκαία προϋπόθεσις αυτής. Κηρύξαν, όθεν, το δικάσαν Εφετείον ενόχους τους αναιρεσειόντας, το μεν, ανθρωποκτονιών εξ αμελείας και σωματικών βλαβών εξ αμελείας, το δε, παραβιάσεως του άρθρου 286 Π.Κ. και επιβαλόν δι' εκάστην των αυτοτελών τούτων αξιοποιώνων πράξεων ιδιαίτερας ποινάς, καταγνωσθείσης, μετά την επιμέτρησιν τούτων, μιας συνολικής ποινής αποτελουμένης εκ της βαρυτέρας των συντρεχουσών ποινών επαυξηθείσης, ορθώς τας προμνησθείσας διατάξεις και το άρθρον 94 § 1 ΙΙ.Κ. ηρμήνευσε και εφήρμοσε και ο περί του εναντίου δεύτερος λόγος αναιρέσεως, απορριπτέος τυγχάνει ως αβάσιμος.